

Wspólne oświadczenie Szczytu Sojuszników NATO regionu Morza Bałtyckiego

14 stycznia 2025 r.

1. My, przywódcy państw i szefowie rządów Danii, Estonii, Finlandii, Niemiec, Łotwy, Litwy, Polski i Szwecji, spotkaliśmy się dziś w Helsinkach, w obecności Sekretarza Generalnego NATO i Wiceprzewodniczącego Wykonawczego Komisji Europejskiej, by omówić niedawny wzrost liczby poważnych incydentów niszczących krytyczną infrastrukturę podmorską na Morzu Bałtyckim.
2. Jesteśmy głęboko zaniepokojeni działaniami, zarówno wynikającymi z zaniedbania, jak i złośliwymi, które powodują szkody lub zagrażają funkcjonowaniu krytycznej infrastruktury podmorskiej. Zdecydowanie potępiamy akty sabotażu dokonywane na krytycznej infrastrukturze podmorskiej.
3. Jesteśmy zdeterminowani, aby powstrzymywać, wykrywać i przeciwdziałać wszelkim próbom sabotażu. Każdy atak na naszą infrastrukturę spotka się z naszą zdecydowaną reakcją. Jesteśmy gotowi do odpowiedniego potraktowania wrogich działań podejmowanych przez złośliwe podmioty.
4. Z zadowoleniem przyjmujemy fakt, że NATO uruchomiło wzmocnione działania obserwacyjne o nazwie „Baltic Sentry” („Wartownik Bałtyku”) w celu poprawy, rozpoznania sytuacji i odstraszenia wrogich działań. Z zadowoleniem przyjmujemy wysiłki Sojuszników zmierzające do rozmieszczenia dodatkowych zasobów na morzu, w powietrzu, na lądzie oraz pod powierzchnią morza, w celu zwiększenia czujności i odstraszenia. Dowództwo Bałtyckiej Grupy Zadaniowej w Rostocku zostało zaangażowane i koordynuje działania okrętów sojusznicznych na Morzu Bałtyckim. Centrum Bezpieczeństwa Krytycznej Infrastruktury Podmorskiej NATO oraz Sieć Krytycznej Infrastruktury Podmorskiej NATO będą wspierać wysiłki na rzecz ochrony i zabezpieczenia kluczowych zasobów podmorskich.
5. Ponadto, zaangażowane państwa koordynują wykorzystanie różnych zasobów i możliwości. Na przykład Grupa Zadaniowa Dowódców regionu Morza Bałtyckiego pracuje nad stworzeniem zintegrowanego regionalnego obrazu infrastruktury krytycznej na Morzu Bałtyckim, który przyczyni się do działań NATO w zakresie ochrony krytycznej infrastruktury podmorskiej.
6. Kontynuujemy wzmacnianie naszych działań w zakresie odstraszenia i obrony, modernizujemy nasze zdolności, uznając pilną potrzebę zwiększenia wydatków na obronę, w celu przeciwdziałania zmieniającym się zagrożeniom w obszarze bezpieczeństwa.
7. Będziemy kontynuować prace, także w ramach NATO, aby rozpocząć wdrażanie innowacyjnych rozwiązań poprzez, opracowanie nowych technologii obserwacji i śledzenia podejrzanych jednostek pływających oraz monitorowania obszarów podmorskich. Działania te obejmą wzmocnione partnerstwo z sektorem prywatnym, w szczególności z operatorami infrastruktury i firmami dysponującymi najnowocześniejszymi technologiami. Będziemy aktywnie wymieniać informacje, śledzić i oceniać incydenty w celu analizy trendów oraz przekazywać najlepsze praktyki w zakresie reagowania.
8. Utrzymujemy gotowość do działania zarówno indywidualnie, jak i zbiorowo, aby chronić naszą krytyczną infrastrukturę podmorską i zwiększać odporność, w tym poprzez budowanie

i rozszerzanie istniejącej współpracy pomiędzy NATO i UE. Z zadowoleniem przyjmujemy dodatkowe działania podejmowane przez sojuszników i partnerów w celu zwiększenia bezpieczeństwa w naszym regionie, które wzmacniają istniejące i planowane działania NATO.

9. Wspólnie określimy dalsze działania zgodne z międzynarodowym prawem morskim, w tym w zakresie swobody żeglugi, w celu zapobiegania i skutecznego reagowania na umyślne niszczenie krytycznej infrastruktury podmorskiej lub przypadki nieodpowiedzialnego zachowania. Takie postępowanie zakłóca m.in. swobodę w zakresie instalacji kabli i rurociągów oraz stwarza istotne zagrożenie dla środowiska morskiego. Podejmiemy również działania na rzecz odpowiedzialności i bardziej zdecydowanego egzekwowania przepisów wobec osób odpowiedzialnych za niszczenie infrastruktury podmorskiej, w tym w zakresie odszkodowania za szkody.
10. Podejmiemy dalsze działania na rzecz zwiększenia odporności naszej sieci komunikacyjnej i infrastruktury energetycznej, w tym niezawodnych łańcuchów dostaw, wzmocnienia środków bezpieczeństwa fizycznego i cybernetycznego, rozwoju europejskich zdolności w zakresie obserwacji podmorskich i szybkich napraw, we współpracy z sektorem prywatnym. Będziemy prowadzić prace nad porozumieniem w sprawie ochrony infrastruktury krytycznej w regionie.
11. Zwalczanie uszkodzeń kabli i rurociągów podmorskich stanowi problem globalny. Wzywamy wszystkie państwa do przestrzegania swoich zobowiązań w zakresie przyjmowania przepisów ustawowych i wykonawczych niezbędnych dla zagwarantowania, że zerwanie lub uszkodzenie kabla lub rurociągu na pełnym morzu lub w wyłącznej strefie ekonomicznej przez statek pływający pod ich banderą lub przez osobę podlegającą ich jurysdykcji będzie przestępstwem podlegającym karze oraz w odpowiednich przypadkach będzie ścigane.
12. Wykorzystywanie przez Rosję tzw. floty cieni stanowi szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa morskiego i ekologicznego w regionie Morza Bałtyckiego i na całym świecie. Ta naganna praktyka zagraża również integralności infrastruktury podmorskiej, zwiększa ryzyko związane z zatapianiem amunicji chemicznej na morzu i istotnie wspiera finansowanie nielegalnej wojny Rosji przeciwko Ukrainie.
13. Podejmujemy zdecydowane kroki w celu przeciwdziałania takim zagrożeniom. Zastrzegamy sobie prawo, zgodnie z prawem międzynarodowym, do podejmowania działań przeciwko podejrzanym statkom, które omijają sankcje i stwarzają zagrożenie dla naszego bezpieczeństwa, infrastruktury i środowiska. W ścisłej współpracy między państwami strefy przybrzeżnej zwiększamy nadzór nad statkami, w tym kontrole certyfikatów ubezpieczenia jednostek pływających. Ponadto wprowadzone zostaną dalsze działania, w tym narzędzia umożliwiające śledzenie i rozszerzenie sankcji wymierzonych we flotę cieni. Zachęcamy do dalszej współpracy pomiędzy Unią Europejską i NATO w zakresie reagowania na zagrożenia spowodowane lekkomyślnymi działaniami statków obsługujących przepływ towarów z Rosji.
14. Zwiększenie bezpieczeństwa Morza Bałtyckiego i jego krytycznej infrastruktury podmorskiej jest wspólnym interesem Sojuszu i Unii Europejskiej. Poprzez nasze wspólne działania przedstawione w niniejszej deklaracji, aktywnie angażujemy się w starania na rzecz zabezpieczenia i ochrony naszej podmorskiej infrastruktury krytycznej, wzmacniając tym samym wspólne wysiłki NATO i przyspieszając bieżące prace NATO, w tym odnowienie strategii NATO na rzecz obszarów morskich, przed zbliżającym się szczytem NATO w Hadze.

15. Wrocie lub nierozważne działania wymierzone w krytyczną infrastrukturę podmorską lub inną infrastrukturę krytyczną nie ograniczają się do regionu Morza Bałtyckiego. Zapewnimy spójność i koordynację oraz zacieśnimy współpracę w celu wzmocnienia bezpieczeństwa w całym Sojuszu.